

aktuellt FRÅN SVENSK SOCIALMEDICINSK FÖRENING

Red: Urban Janlert

Nordisk kongress i socialmedicin

Den 6:e nordiska kongressen i socialmedicin anordnas 14-17 juni 1981 i Voss, strax utanför Bergen. Kongressen har huvudtemat "Ett samhälle i förändring - en socialmedicinsk utmaning". Kongressen tar sikte på att belysa de socialmedicinska problemställningarna i ett samhälle stadd i snabb omvandling och tar upp socialmedicinska åtgärder inom en rad olika områden.

Ämnesområden

Preliminärt har man delat in kongressen i följande områden:

1. Familj och barn: Familjerådgivning, prevention, födsel, spädbarnens, småbarnens och skolbarnens problem, skilsmässa.
2. Arbetsliv: Arbetsmiljö, utslagning från arbetsmarknaden, arbetslöshet, sjukfrånvaro.
3. Ålderdom: Äldre och arbetsmarknaden, pensionering, äldreomsorg, hemsjukvård, institutionsvård.
4. Funktionshämning och rehabilitering: Mätning av sjukdom och hälsa, socialpolitiska åtgärder för funktionshämmande, medicinsk och yrkesmässig rehabilitering, alternativa omsorgsformer.
5. Alkohol och narkotika: Sena följder av alkohol- och narkotikabruk, behandlingsåtgärder och samhällsrestriktioner.
6. Organisering och värdering av åtgärder inom hälso-, försäkrings- och socialsektorn.

gärder inom hälso-, försäkrings- och socialsektorn.

Anmälan

Anmälan för föredrag görs före 1 mars 1981, anmälan om deltagande före 1 april 1981. Deltagaravgift 500 Nkr. Ytterligare information kan fås från Svensk socialmedicinsk förening eller direkt från kongressens sekretariat: Institutt for hygiene og sosialmedisin, Universitetet i Bergen, N-5016 Haukeland Sykehus, Norge. Tel.: 05/29 80 60, ankn. 4661.

bok recensioner

Fosterdiagnostik och aborter

HOLSTEN FAGERBERG

Foster, familj, samhälle

LiberLäromedel, Lund 1980, 125 s., ca kr 33 inkl moms

På initiativ av ett biskopsmöte tillsattes en kommitté bestående av medicinsk och teologisk expertis med uppdrag att belysa olika aspekter av fosterdiagnostik. Resultatet av arbetet har nu sammanställts i bokform med titeln "Foster, familj, samhälle" (Liber Läromedel) redigerad av Holsten Fagerberg. Målsättningen är att granska fosterdiagnostikens innebörd och etik. Man vänder sig till föräldrar och olika personalkategorier som i sin yrkesmässiga verksamhet kommer i

kontakt med dessa frågeställningar.

Ingen av författarna har haft generella invändningar mot fosterdiagnostik och samtliga accepterar dess syfte att i vissa fall förhindra att friska barn aborteras. Dvs gravida som tidigare fött barn med grava missbildningar eller ärftliga sjukdomar skulle ofta välja att abortera fostret om det inte genom fosterdiagnostik vore möjligt att utesluta vissa rubbningar.

Jan Lindsten (professor vid Kliniskt genetiska laboratorier, Karolinska sjukhuset) inleder med ett lättfattligt och mycket informativt kapitel där bl a metoder och aktuella indikationer för fosterdiagnostik tas upp. Med förfinad diagnostik kan sjukdomar och skador upptäckas tidigare och redan idag finns vid en viss typ av metaboliska sjukdomar möjlighet att behandla fostret intrauterint innan bestående skada skett.

De aborter som aktualiseras p g a att skador på fostret visat sig vid fosterdiagnostik, selektiva aborter, utgör ett etiskt speciellt problem och diskuteras i boken från författarnas skilda utgångspunkter. Erwin Bischofberger (teol dr jesuitpater) och Holsten Fagerberg (prof, teol inst Uppsala univ) är negativa och vill värna om fostrets rätt från nida-tionsögonblicket.

Fagerberg arbetar med modeller för att kunna tillämpa samma etiska riktlinjer vid livets olika gränstationer. "Rätten till liv" och "rätten till död". Den viktiga frågan vid fosterdiagnostik blir då ett försök till avgörande om barnet med sin skada kommer att ha livsmöjlighet eller ej. I det senare fallet skulle "döendeprocessen inte uppskjutas utan få ha sin gång". Abortiva ingrepp uppfattas dock som besläktade med aktiv eutanasi. I den akuta obstetriska situationen känner vi idag en trygghet i att alltid få använda oss av de resurser som står till buds för optimering av barnets hälsa. Jag är rädd att en ändring av de etiska riktlinjerna på ovan nämnda sätt skulle kunna innebära att moraliskt komplicerade